

СТАНОВИЩЕ

за гл. ас. д-р Гергана Руменова Русева

за присъждане на научното звание доцент

по обявения конкурс за доцент по направление 2.1.

Филология (санскрит), обявен в ДВ, бр. 100 от 20.12.2011 г.

Рецензент: проф. дфн Александър Викторович Федотов

Гл. ас. д-р Гергана Русева е рядко срещан специалист, чиито пристрастия и интереси варират от чистата физика (през 1997 г. тя с отличие завършва специалност „Физика на ядрото и елементарните частици”, след което работи в един от институтите на БАН) до „тъмната” индо-логия (през 2000 г. тя с отличие специалност „Индология”, след което става хоноруван, а сетне и щатен преподавател в СУ „Св. Климент Охридски”). Тук трябва да спомена и Софийската математическа гимназия. Отбелязвам всичко това още в началото, защото санскритът, с който главно и основно се занимава кандидатката, може би е „най-изчистеният” и най-избистреният от философска, особено от логическа гледна точка древен език, някога създаден от човечеството.

Смея да се надявам, че тъкмо тези езикови характеристики по-късно накараха Гергана Русева да учи при мен и класически тибетски, с който тя се справи със завидна лекота.

Гергана Русева е интелигентно-разкрепостен преподавател, а понастоящем, уви, не можем да се похвалим с това, че всички принадлежим към същата кохорта „учители” (в индийския смисъл на думата). Тя е точен, приятелски настроен и уважаван колега. Нейните студенти определено я харесват. През 2010-2012 г. тя отговаря за проект с участието на 8 студенти в бакалавърската програма и двама преподаватели за превод от санскрит на „Веталапанчавимшатика”.

Гергана Русева успешно посещава курсове за повишаване на професионалната квалификация, организирани от СУ „Св. Климент Охридски“ по работа с Moodle, и всяка година от 2009 г. осигурява на студентите си интернет-базирани материали по курсовете си Санскрит I част, Санскрит II част и

Морфология и синтаксис на хинди, а през 2009-2011 г. е отговорник на специалност Индология в катедра „Класически Изток“ към ФКНФ на СУ „Св. Климент Охридски“.

През 2006 г. тя успешно защитава дисертация на тема: „Индоарийските лични местоимения в диахрония“ и получава образователната и научна степен „доктор“.

В настоящия конкурс тя участва с една монография *Граматика на идентичността: за развитието на думата ātmán в индоарийските езици*, издадена от Индологическа фондация „Изток-Запад“ през 2012 г., а също така със седем статии на български и английски език, в това число: По въпроса за композитите и техния произход във ведийския език; On the semantic development of the word *ātmán* in Vedic language; За произхода на възвратното местоимение в новоиндоарийските езици; По въпроса за възвратните местоимения във ведийския език; Значения на думата *ātmán* в три стиха от Бхагавадгита; За някои неясни пасажии в Иша Упанишад: текст, контекст, концепт, концепция; За „звуковия символизъм“ и устойчивостта на формите на личните местоимения в индоарийските езици.

Всъщност, написаната от Гергана Русева монография визира задълбочения й интерес към състоянието на ведийския език и санскрит. Както справедливо отбелязва самият кандидат, думата *ātmán* е изключително важна за правилното разбиране на индийската култура и философия. Използвана и до ден днешен, тази дума продължава да съдържа конотации, които ни връщат в зората на индийската цивилизация.

Тази научна работа е резултат от многогодишни изследвания на разнообразни древни индийски текстове, внимателно вглеждане във вече отминали и все още съществуващи ритуални практики. Работата безспорно е иновационна и се основава върху собствени научни обобщения, именно поради това извършеното изследване на развитието на концепта *ātmán* в индоарийските езици може да се ползва като модел при разглеждането на други ключови за индийската култура и мироглед концепти.

Гергана Русева за първи път у нас прави редица много важни за всички индолози и не-индолози преводи от санскрит. Впрочем, тук е мястото да спомена, че тя е успешен преводач от санскрит и хинди на български.

Уви, тесните рамки на жанра „становище“ не предполагат по-пространствени оценки на направеното от гл. ас. д-р Гергана Русева. Успях да спомена само някои от основните достойнства на кандидата, но даже това кратко споменаване ми дава достатъчно основания да дам ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА ЗА НЕЙНИТЕ КАЧЕСТВА и ДА ПРЕДЛОЖА избора на гл. ас. д-р Гергана Руменова Русева за академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ на СУ „Св. Климент Охридски“ по научната специалност 2.1., направление: Филология (санскрит).

16 април 2012 г.
София

(подпис)

